

er tidssvarende, bør vi ikke have det. En lærd Skole, der, som det ærede Medlem for Verninge (Holm) oplyste, i Virkeligheden kræver, at Staten betaler 800 Kr. for hver Elev, der søger Skolen, forekommer mig alt for dyr i vor Tid. Men, som sagt, Frihedsmomentet og Ønsket om, at Staten ikke nu af humane Grunde skal ekspropriere hele denne Industri — disse humane Grunde kunne anføres altid, hvad enten det gælder Undervisningsvæsenet eller Værernes Godhed eller Arbejdernes moralske og materielle Tilstand, de kunne anføres ved alle mulige Lejligheder, hvor Staten overtager en Bedrift eller udvider sin Virksomhed — gør, at jeg i alt Fald for mit Vedkommende er meget betænkelig ved at stemme for det foreliggende Forslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bjerre): Jeg vil blot til det ærede Medlem gøre den Bemærkning, at det, her er Tale om, jo slet ikke er noget nyt. Vi have siden 1895 garanteret for en hel Del Skoler successivt, og i Fjor gik vi endog saa langt, at vi garanterede for en helt ny Skole, hvad der i mine Øjne er et langt mere radikalt Skridt end det, der her er Tale om. Det er altsaa ikke noget nyt og derfor heller ikke noget, der er skæbnesvangert og forpligtende i Retning af, at Staten skal overtage det hele. Det kan godt være, den Tid vil komme, da de private Skoler, vi have Brug for for at faa det tilstrækkelige Antal Studenter til Statslivets Funktioner, skulle overtages af Staten, men indtil den Tid kommer, tror jeg, det er rigtigt at støtte det private Initiativ paa den bedste og sundeste Maade, nemlig ved at hjælpe de private Skoler til at hjælpe sig selv. Det andet, om vi i sin Tid skulle overtage enkelte private Skoler, er et Fremtidsspørgsmaal, som ikke i mindste Maade er foregrebet ved dette Skridt.

Ordføreren (J. C. Christensen): Jeg kan paa Forhaand berolige ærede Medlemmer med, at jeg ikke har mange Bemærkninger at gøre, og da Klokken er mange, haaber jeg, at denne Beroligelse er velkommen. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (Klausen) sagde, at Folketinget havde til en Begyndelse stillet sig meget vrangvilligt til Understøttelsen til vore Aftenskoler. Det er ikke Tilfældet. Naar Folketinget ikke straks, da der stilledes Forslag derom, tiltraadte dette, laa det udelukkende i, at man ønskede at finde en Regel, hvorefter

Understøttelserne kunde uddeles. Den fandt man, og den Regel er, at Staten giver et Bidrag, der svarer til, hvad Amt og Kommune give. Efterhaanden som Tilskuddet for Amt og Kommune stiger, stiger ogsaa Statens Bidrag, og det gør det, ganske uafhængig af, hvad det ærede Medlem udtaler baade i Finansudvalg og Folketing. I saa Henseende kan det ærede Medlem tage det meget roligt — Aftenskolerne ville faa ganske den samme Støtte, enten han taler for eller imod. Der er en fastslaaet Regel, og den Regel følges urokkeligt.

Det ærede Medlem talte om sine Aftenskoler i Købstæderne. Jeg skal til mine Udtalelser fra før føje den Bemærkning, at vi give Købstadungdommen rigelig Støtte ved den Støtte, vi yde de tekniske Skoler. Flere Hundrede Tusinde Kroner give vi til dem. Og det ærede Medlem fremførte ikke den mindste Oplysning om, hvorledes disse Skoler virke i Byerne, hvilke Understøttelser de kræve, og heller ikke om Kommunerne i Virkeligheden ønske Statens Støtte til dem. Der maa dog i saa Henseende foreligge Andragender hos Ministeriet eller hos Udvalget, helst hos Ministeriet, for det vil fremme Sagen.

Det ærede Medlem fremførte den Omstændighed, at man fratager Sundby Realskole dens Bidrag, som et særlig agrarisk Punkt paa Finansloven. Jeg tror ikke, det er rigtigt. Vi have ogsaa med Hensyn til Realskolerne en Regel, ikke saa fast som ved Aftenskolerne, men som vi dog paa alle Punkter følge mere og mere, og en Del af denne Regel er, at Kommunen skal yde Understøttelse til Realskolen, fordi man derved har nogen Garanti for, at vedkommende By interesserer sig for Skolen, at det er en god Skole. Men nu er jeg overbevist om — og det ærede Medlem vil sikkert ikke modsige mig —, at saa snart den Dato kommer, da Sundbyerne komme ind under Københavns Kommune, vil denne ogsaa, hvis der foreligger Andragende fra Realskolen derude, sige: Nej, vi have vort Skolevæsen, og vi give ikke Understøttelse til private Skoler. Jeg bebrejder ikke Københavns Kommune noget i saa Henseende; men naar *den* ikke vil støtte denne Skole, er det rimeligt, at Statskassen heller ikke gør det. Det ærede Medlem vil vist heller ikke sætte Pris paa, at Staten skal støtte den, men nu tror han, det er et Punkt, hvor han særlig kan angribe Agrarerne. Jeg tror, han tager ganske fejl, jeg tror ikke, at Agrarerne ere saa svært oppe for, om Nykøbing Realskole